

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ
Кафедра менеджменту та маркетингу

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Менеджмент підприємства»

Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	073 «Менеджмент»
Освітній ступінь	«Доктор філософії»
Викладач	Клочан В'ячеслав Васильович klochanvv@mnau.edu.ua

1. АНОТАЦІЯ

Сучасні умови функціонування підприємств вимагають їх ставати гнучкими, постійно реагувати на зміни зовнішнього середовища, виробляти і реалізовувати локальні і глобальні проекти змін своєї діяльності, які повинні протікати без втрати контролю над організацією. У зв'язку з цим, встає питання про підтримку підприємства у бажаному конкурентному стані, що вимагає його постійного розвитку як виробничо-економічної системи.

Сутність процесу розвитку, з точки зору функціонування підприємства, складає зростання рівня його організації, коли у міру накопичення інформації зменшується невизначеність. Особливості середовища і необхідність постійних змін вимагають також змін підходів, у рамках яких відбувається управління організаціями.

Навчальна дисципліна «Менеджмент підприємства» є вибірковою навчальною дисципліною та вивчається згідно з навчальним планом підготовки докторів філософії галузі знань 07 – «Управління та адміністрування» спеціальності 073 – «Менеджмен».

ANNOTATION

Modern conditions of operation of enterprises require them to become flexible, to constantly react to changes in the environment, to develop and implement local and global projects of changes in their activities, which must proceed without losing control over the organization. In this regard, the question arises of supporting the enterprise in the desired competitive state, which requires its continuous development as a production-economic system.

The essence of the development process, from the point of view of the functioning of the enterprise, is the growth of its organization, when uncertainty decreases with the accumulation of information. The peculiarities of the environment and the need for constant changes also require changes in the approaches within which organizations are managed.

The academic discipline «Enterprise Management» is a selective discipline and is studied in accordance with the curriculum for the training of Doctors of Philosophy of the field of knowledge 07 – «Management and Administration» of specialty 073 – «Management».

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Менеджмент підприємства»

Галузь знань – 07 – «Управління та адміністрування»

Спеціальність – 073 – «Менеджмент»

Освітній ступінь Доктор філософії

Дисципліна варіативна

Семестр – 3

Кількість кредитів ECTS – 4,0

Кількість модулів – 1

Кількість змістових модулів – 2

Загальна кількість годин – 120

Види навчальної діяльності та види навчальних занять, обсяг годин та кредитів:

Лекції – 16 год. / 0,5 кред.

Практичні заняття – 16 год. / 0,5 кред.

Консультації – 28 год. / 0,9 кред.

Самостійна робота – 60 год. / 2,1 кред.

Форма підсумкова контрольного заходу – екзамен

3. МЕТА, ЗАВДАННЯ, ПРЕДМЕТ, ОБ'ЄКТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предметом навчальної дисципліни є інтегрована сукупність управлінських відносин у підсистемах підприємств, її стосунки із зовнішнім середовищем.

Мета навчальної дисципліни: формування комплексу знань у сфері управління організацією (підприємством) з точки зору системного підходу; вивчення підприємства як соціально-економічної системи, основними параметрами якої є цільове призначення, правові та нормативні засади діяльності, ресурси, процеси і структура, розподіл праці та ролей, соціальні відносини, що формують її організаційну культуру і забезпечують синергічний ефект діяльності.

Основні завдання викладання навчальної дисципліни:

- підготовка здобувачів з питань суті підприємства, взаємозв'язок його внутрішніх елементів та зовнішнього середовища;

- особливість менеджменту на різних етапах життєвого циклу підприємства;

- специфіка управління різновидами підприємств та їх об'єднань;

- соціально-психологічні аспекти управлінської діяльності;

- ефективність управління підприємством;

- управління ризикозахищеністю підприємства, ознак та причин виникнення кризових ситуацій та ризику;

- стратегія розвитку підприємства та критеріїв її вибору;

- напрямки організаційного розвитку підприємства;

- створення та реєстрація підприємств різної організаційно-правової форми;

- організація основних видів управлінської діяльності;

- інтегральна оцінка факторів ризику та антикризового управління;

- аналіз ефективності управління та управлінського консультування

Внаслідок вивчення даної дисципліни здобувач повинен **знати:**

- предмет, завдання і зміст дисципліни;

- теоретико-методологічні засади менеджменту підприємств;

- економічну сутність, роль в економіці, характеристики і типи підприємств;

- напрями підвищення конкурентоспроможності підприємства та особистої ефективності менеджерів.

Внаслідок вивчення даної дисципліни здобувач повинен **вміти:**

- аналізувати чинники динамічного бізнес-середовища підприємства;

- приймати фахові рішення у процесі проектування і вдосконалення організаційної та виробничої структури підприємств;

- розроблювати стратегію розвитку організації та забезпечувати її реалізацію;

- координувати діяльність служб і підрозділів підприємства у сфері управління фінансами, виробництвом, інноваціями, інвестиціями, персоналом,

маркетингом;

- застосовувати сучасні технології управління організаційними процесами і організаційною поведінкою персоналу;
- оцінювати ефективність розвитку підприємств.

Курс забезпечує набуття загальних та спеціальних компетентностей, які студент буде здатен продемонструвати після опанування програми дисципліни (програмовані результати):

Загальні компетентності	Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	Програмовані результати навчання
Оволодіння загальнонауковими компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду Здатність до критичного мислення генерування нових складних ідей, аналізу та синтезу цілісних знань		Формувати системний науковий світогляд, володіти сучасними теоріями і концепціями у сфері менеджменту.

4. МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ У СТРУКТУРІ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

5. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль		Теми		Обсяги годин для окремих видів навчальних занять і самостійної роботи				
№	назва	№	назва	лекції	практичні заняття	консультації	самостійна робота	разом
1	Підприємство як об'єкт управління	1.	Підприємство як об'єкт управління	2	2	1	2	7
		2.	Особливості організацій виробничої та невиробничої сфери	2	2	1	2	7
		3.	Організаційні форми підприємств у структурі економіки	-	-	2	4	6
		4.	Структура управління підприємством. Процес і методи управління підприємством	2	2	2	4	10
Всього				6	6	6	12	30
2	Основні види менеджменту в системі управління підприємством	5.	Стратегічний менеджмент у системі управління підприємством	1	1	2	4	8
		6.	Маркетинг-менеджмент у системі управління підприємством	1	1	2	5	9
		7.	Інноваційний менеджмент у системі управління підприємством	1	1	3	5	10
		8.	Кадровий менеджмент у системі управління підприємством	1	1	2	5	9
		9.	Фінансовий менеджмент у системі управління підприємством	1	1	2	5	9
		10.	Операційний менеджмент у системі управління підприємством	1	1	3	4	9
		11.	Сутність і завдання екологічного менеджменту	1	1	2	5	9
		12.	Системи інформаційного забезпечення менеджменту організації	1	1	2	5	9
		13.	Організаційна ефективність – способи та критерії визначення	1	1	2	5	9
		14.	Результативність та ефективність системи менеджменту	1	1	2	5	9
Всього				10	10	22	48	90
Всього годин по навчальній дисципліні				16	16	28	60	120

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Загальний розподіл годин і кредитів

Назва змістовних модулів	Кредити	Кількість лекцій, практичних занять, самостійна робота, годин
Підприємство як об'єкт управління	1,0	Л – 6 ПЗ – 6 К – 6 Самостійна робота – 12
Основні види менеджменту в системі управління підприємством	3,0	Л – 10 ПЗ – 10 К – 22 Самостійна робота – 48
Всього	4,0	120

6.2. Склад, обсяг і терміни виконання змістових модулів

Назва змістовних модулів	Кількість годин	Термін виконання
Підприємство як об'єкт управління	30	04.11-15.11
Основні види менеджменту в системі управління підприємством	90	18.11-20.12
Всього	120	

6.3. Перелік і короткий зміст лекцій

Змістовий модуль 1. Підприємство як об'єкт управління

Тема 1. Підприємство як об'єкт управління.....2 год.

Економічна сутність і особливості організації як об'єкта управління. Закони функціонування організації. Етапи розвитку організацій. Класифікація організацій: за цілями діяльності, за галузевою ознакою, за функціями, за формою власності, за правовим статусом тощо.

Тема 2. Особливості організацій виробничої та невиробничої сфери.....2 год.

Показники розвитку господарства – продуктивність праці. Екстенсивний та інтенсивний шляхи розвитку виробництва. Територіальна структура господарства: промисловий пункт, промисловий центр, промисловий вузол, промисловий район, промислові агломерації.

Тема 4. Структура управління підприємством. Процес і методи управління підприємством.....2 год.

Загальна структура підприємства, її складові: організаційна структура управління та виробнича структура. Сутність, роль і функції організаційної структури управління. Типи і особливості бюрократичних і адаптивних організаційних структур управління.

Змістовий модуль 2. Основні види менеджменту в системі управління підприємством

Тема 5. Стратегічний менеджмент у системі управління підприємством.....1 год.

Сутність і особливості стратегічного менеджменту. Підходи до визначення ролі стратегічного управління в діяльності організацій. Конкурентні переваги як основа розробки стратегії. Системний характер процесу стратегічного управління.

Тема 6. Маркетинг-менеджмент у системі управління підприємством.....1 год.

Сутність і роль маркетингу в системі управління організацією. Концепції управління маркетингом. Зміст маркетингової діяльності: дослідження і сегментація ринку, товарна, марочна, цінова, сервісна, збутова, комунікаційна політика.

Тема 7. Інноваційний менеджмент у системі управління підприємством.....1 год.

Вибір інноваційної стратегії та управління нею на підприємстві. Управління виробничими інноваційними технологіями. Управління інноваційними та дослідницькими проектами. Ефективність використання інновацій.

Тема 8. Кадровий менеджмент у системі управління підприємством.....1 год.

Персонал як об'єкт кадрової роботи, його структура і специфіка. Процес управління персоналом: планування потреби в персоналі, організація комплектування штату, оцінювання і атестація персоналу, навчання і підвищення кваліфікації, скорочення персоналу. Управління поведінкою персоналу. Управління стабілізацією колективу.

Тема 9. Фінансовий менеджмент у системі управління підприємством.....1 год.

Управління грошовими потоками підприємства. Управління фінансовими ризиками. Антикризове фінансове управління при загрозі банкрутства організації. Роль і функції фінансового менеджера організації.

Тема 10. Операційний менеджмент у системі управління підприємством.....1 год.

Організація збуту і маркетингової діяльності підприємства. Оперативний менеджмент операційної системи. Оперативно-виробниче планування. Диспетчеризація і оперативне регулювання процесу виробництва. Контроль у системі операційного менеджменту.

Тема 11. Сутність і завдання екологічного менеджменту.....1 год.

Складові системи екологічного менеджменту, основні вимоги, напрями і етапи її впровадження екологічного менеджменту на підприємствах.

Тема 12. Системи інформаційного забезпечення менеджменту організації.....1 год.

Система інформаційного забезпечення менеджменту, елементи системи інформаційного забезпечення менеджменту, методологічні передумови виникнення інтегрованих систем інформаційного забезпечення менеджменту.

Тема 13. Організаційна ефективність – способи та критерії визначення.....1 год.

Критерії організаційної ефективності. Монокритеріальний і полікритеріальний підхід до формування організаційної ефективності. Система критеріїв, за якими може оцінюватись ефективність діяльності організації. Результативність системи менеджменту. Ефективність системи менеджменту. Витрати на управління.

Тема 14. Результативність та ефективність системи менеджменту.....1 год.

Фактори, що впливають на результативність організації. Система управління результатами. Схеми результативності організаційної системи.

Разом 16 годин

6.4. Перелік та план практичних занять

Практичне заняття 1. Підприємство як об'єкт управління. Особливості організацій виробничої та невиробничої сфери.....2 год.

1. Закони функціонування організації.
2. Етапи розвитку організацій.
3. Класифікація організацій: за цілями діяльності, за галузевою ознакою, за функціями, за формою власності, за правовим статусом тощо.
4. Екстенсивний та інтенсивний шляхи розвитку виробництва.
5. Територіальна структура господарства: промисловий пункт, промисловий центр, промисловий вузол, промисловий район, промислові агломерації.

Практичне заняття 2. Структура управління підприємством. Процес і методи управління підприємством.....2 год.

1. Загальна структура підприємства, її складові: організаційна структура управління та виробнича структура.
2. Сутність, роль і функції організаційної структури управління.
3. Типи і особливості бюрократичних і адаптивних організаційних структур управління.

Практичне заняття 3. Стратегічний менеджмент у системі управління підприємством. Маркетинг-менеджмент у системі управління підприємством.....2 год.

1. Підходи до визначення ролі стратегічного управління в діяльності організацій.

2. Конкурентні переваги як основа розробки стратегії.

3. Концепції управління маркетингом.

4. Зміст маркетингової діяльності: дослідження і сегментація ринку, товарна, марочна, цінова, сервісна, збутова, комунікаційна політика.

Практичне заняття 4. Інноваційний менеджмент у системі управління підприємством. Кадровий менеджмент у системі управління підприємством.....2 год.

1. Управління виробничими інноваційними технологіями.

2. Управління інноваційними та дослідницькими проектами.

3. Ефективність використання інновацій.

4. Процес управління персоналом: планування потреби в персоналі, організація комплектування штату, оцінювання і атестація персоналу, навчання і підвищення кваліфікації, скорочення персоналу.

5. Управління поведінкою персоналу.

Практичне заняття 5. Фінансовий менеджмент у системі управління підприємством. Операційний менеджмент у системі управління підприємством.....2 год.

1. Управління грошовими потоками підприємства.

2. Управління фінансовими ризиками.

3. Організація збуту і маркетингової діяльності підприємства.

4. Оперативний менеджмент операційної системи.

5. Оперативно-виробниче планування.

Практичне заняття 6. Сутність і завдання екологічного менеджменту. Системи інформаційного забезпечення менеджменту організації.....2 год.

1. Складові системи екологічного менеджменту, основні вимоги, напрями і етапи її впровадження екологічного менеджменту на підприємствах.

2. Система інформаційного забезпечення менеджменту, елементи системи інформаційного забезпечення менеджменту, методологічні передумови виникнення інтегрованих систем інформаційного забезпечення менеджменту.

Практичне заняття 7. Організаційна ефективність – способи та критерії визначення. Результативність та ефективність системи менеджменту.....2 год.

1. Критерії організаційної ефективності.

2. Система критеріїв, за якими може оцінюватись ефективність діяльності організації.

3. Результативність системи менеджменту.

4. Ефективність системи менеджменту.

5. Витрати на управління.

6.5. Теми, форма контролю та перевірки завдань, які винесені на самостійне обов'язкове опрацювання

Самостійна робота аспірантів у обсязі 64 годин складається з вивчення матеріалу за допомогою конспектів лекцій, підручників, допоміжної літератури, а також підготовки до практичних занять та виконання індивідуальних завдань.

Теми, які виносяться для самостійного відпрацювання, аспіранти вивчають у вільний від занять час. В методичних рекомендаціях для практичних занять виділяються теми, які аспірант повинен виконати самостійно.

Теми обов'язкового самостійного опрацювання

Змістовний модуль	№ теми	Зміст	Кількість годин	Форма контролю
1	1	Господарські товариства: акціонерне товариство, товариство з обмеженою відповідальністю, товариство з додатковою відповідальністю, командитне товариство, повне товариство. Нові типи організацій: адхократичні, багатовимірні тощо.	2	ведення конспекту
1	2	Визначення поняття сільське господарство, господарство країни, виробнича сфера, невиробнича сфера. Об'єкти виробничої інфраструктури, об'єкти соціальної інфраструктури.	2	ведення конспекту
1	3	Визначення поняття «форма», «управління», «організаційна форма управління підприємства». Еволюція розвитку організаційних форм підприємства. Організаційне проектування підприємства в менеджменті. Виробнича структура і структура управління. Основні елементи організаційної структури управління.	4	ведення конспекту
1	4	Показники ефективності ОСУ. Напрями удосконалення ОСУ. Виробнича структура підприємства, її роль і функції. Елементи і типи виробничої структури. Виробнича інфраструктура підприємства, її елементи.	4	ведення конспекту
2	5	Типи стратегій розвитку бізнесу: корпоративні, бізнес-стратегії, функціональні стратегії, операційні стратегії. Зміст процесу розробки і реалізації стратегії: аналіз середовища, формулювання місії та стратегічних цілей, оцінка та вибір стратегії, реалізація та контроль.	4	ведення конспекту
2	6	Маркетингове планування. Розробка маркетингової стратегії. Маркетинговий контроль, його напрями і види. Служба маркетингу підприємства: місце у системі управління, типи організаційної структури, основні завдання.	5	ведення конспекту

2	7	Економічна сутність інновацій, їх специфіка, класифікація та взаємозв'язок. Мета, завдання і функції інноваційного менеджменту. Сфери дії інноваційних процесів на підприємстві.	5	ведення конспекту
2	8	Кадрова політика і стратегія організації. Система управління персоналом, її підсистеми. Принципи, методи і завдання управління персоналом. Служба управління персоналом організації, її завдання, типи структури, місце у системі управління.	5	ведення конспекту
2	9	Сутність, мета і завдання фінансового менеджменту. Функції фінансового менеджменту. Методи фінансового аналізу, планування і контролю. Показники фінансового стану організації. Управління активами організації. Управління власним і позичковим капіталом.	5	ведення конспекту
2	10	Операційна система, її складові. Методологічні основи менеджменту операційної системи. Управління матеріальними ресурсами і виробничими запасами. Управління операційною інфраструктурою організації. Управління матеріально-технічним постачанням підприємства.	4	ведення конспекту
2	11	Підходи до визначення поняття екологічний менеджмент, рівні екологічного менеджменту, принципи на яких має впроваджуватись екологічний менеджмент на підприємствах.	5	ведення конспекту
2	12	Відмінності між інтегрованими системами інформаційного менеджменту та інших інформаційних систем.	5	ведення конспекту
2	13	Визначення терміну «організаційна ефективність». Підходи до вивчення організаційної ефективності — цільовий, системний і вибірковий. Види ефективності: зовнішня, загальна, ринкова, стратегічна (цільова), витратна, оперативна, ефективність інноваційного проекту.	5	ведення конспекту
2	14	Визначення поняття «результат». Обґрунтування необхідності формування критеріїв оцінки результативності й механізмів їх забезпечення. Результативність.	5	ведення конспекту
Всього годин			60	

6.6. Консультації

Консультації з теоретичної та практичної частини курсу проводяться для аспірантів згідно графіку роботи, регламентованого педнавантаженням, а також по мірі необхідності.

Теми, з яких проводяться консультації

Змістовний модуль	№ теми	Зміст	Кількість годин
1	1	Підприємство як об'єкт управління	1
1	2	Особливості організацій виробничої та невиробничої сфери	1
1	3	Організаційні форми підприємств у структурі економіки	2
1	4	Структура управління підприємством. Процес і методи управління підприємством	2
2	5	Стратегічний менеджмент у системі управління підприємством	2
2	6	Маркетинг-менеджмент у системі управління підприємством	2
2	7	Інноваційний менеджмент у системі управління підприємством	3
2	8	Кадровий менеджмент у системі управління підприємством	2
2	9	Фінансовий менеджмент у системі управління підприємством	2
2	10	Операційний менеджмент у системі управління підприємством	3
2	11	Сутність і завдання екологічного менеджменту	2
2	12	Системи інформаційного забезпечення менеджменту організації	2
2	13	Організаційна ефективність – способи та критерії визначення	2
2	14	Результативність та ефективність системи менеджменту	2
Всього годин			28

6.7. Питання для поточного та підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти

1. Сутність і властивості організації як об'єкта управління.
2. Організаційно-правові форми підприємств в Україні.
3. Типи і особливості діяльності господарських товариств.
4. Типи об'єднань підприємств та їх характеристика.
5. Системний підхід до управління організацією.
6. Характеристика факторів зовнішнього середовища організації.
7. Внутрішнє середовище організації.
8. Загальна структура організації.
9. Сутність, роль і порядок проектування організаційної структури управління.
10. Елементи проектування організаційної структури управління.
11. Типи і особливості бюрократичних структур управління.
12. Типи і особливості адаптивних структур управління.
13. Сутність, склад і типи виробничої структури організації.
14. Організація управління виробничою інфраструктурою підприємства.
15. Принципи управління організацією.
16. Методи управління організацією.
17. Концепція управління за цілями.
18. Система менеджменту організації.
19. Сутність, роль і особливості стратегічного менеджменту.

20. Зміст процесу стратегічного управління.
21. Типи стратегій розвитку організацій.
22. Сутність, мета і завдання фінансового менеджменту.
23. Функції фінансового менеджменту.
24. Показники фінансового стану організації.
25. Система управління персоналом організації.
26. Формування і розвиток персоналу організації.
27. Оцінювання і атестація персоналу.
28. Сутність, роль і зміст операційного менеджменту.
29. Управління матеріально-технічним постачанням і збутом на підприємстві.
30. Оперативне управління виробництвом.
31. Сутність, роль і завдання інноваційного менеджменту організації.
32. Організація інноваційного процесу на підприємстві.
33. Економічна сутність і класифікація інвестицій.
34. Сутність, завдання і функції інвестиційного менеджменту.
35. Склад і характеристика інвестиційного проекту.
36. Сутність, роль і зміст управління маркетингом в організації.
37. Планування в системі управління маркетингом.
38. Організація маркетингової діяльності на підприємстві.
39. Контроль маркетингової діяльності організації.
40. Планування розвитку діяльності організації.
41. Класифікація цілей в організації. “Дерево” цілей.
42. Зміст і особливості процесу прийняття організаційних рішень.
43. Методи прийняття управлінських рішень.
44. Сутність, роль і види управлінської інформації в організації.
45. Управління інформаційними системами.
46. Мотиваційний менеджмент у системі організації.
47. Методи мотиваційного менеджменту.
48. Управління колективами на різних стадіях розвитку організації.
49. Модель організаційного конфлікту.
50. Процес управління організаційними конфліктами.
51. Сутність, роль та складові організаційної культури.
52. Технологія формування організаційної культури.
53. Модель сучасного менеджера організації.
54. Сутність, роль і складові конкурентоспроможності організації.
55. Управління якістю продукції (послуг).
56. Управління продуктивністю в організації.
57. Управління витратами в організації.
58. Обґрунтування необхідності формування критеріїв оцінки результативності й механізмів їх забезпечення.
59. Фактори, що впливають на результативність організації.
60. Схема результативності організаційної системи.

6.8. Рейтингова оцінка з дисципліни та схема поточного та підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти

Відрізняється від традиційної більш широким інтервалом балів, які диференційовані відповідно до складності матеріалу, що контролюється його об'ємом, рівнем самостійності освоєння, тощо.

Проміжний контроль знань здійснюється шляхом тестування, усного опитування та проведення контрольних робіт здобувачів, виконання індивідуальної роботи.

Кінцевий контроль знань здобувачів з дисципліни здійснюється під час екзамену з дисципліни, формуючих фах менеджера.

Рейтингова оцінка знань забезпечує:

- мотивацію аспірантів до систематичної роботи впродовж семестру;
- підвищенням ролі самостійної роботи та ролі індивідуального навчання;
- розширення можливостей для розкриття здібностей аспірантів, розвитку їх творчого мислення; підвищення ефективності роботи викладача.

Схема поточного і заключного контролю знань

Дисципліна	Кількість годин				Форма контролю	Кількість заходів	Оцінка		Сума		
	лекції	практичні заняття	консультації	самостійна робота			min	max	min	max	
Менеджмент підприємства	Змістовний модуль 1. Підприємство як об'єкт управління										
	6	6	6	12	Контрольні роботи	2	2	5	4	10	
					Тестування	2	3	5	6	10	
					Самостійна робота	2	1	2	2	4	
					Індивідуальна робота	1	5	7	5	7	
	Разом по змістовному модулю 1								17	31	
	Змістовний модуль 2. Основні види менеджменту в системі управління підприємством										
	10	10	22	48	Контрольні роботи	5	2	5	10	25	
					Тестування	2	3	5	6	10	
					Самостійна робота	3	1	2	3	6	
				Індивідуальна робота	1	5	7	5	7		
Разом по змістовному модулю 2								24	48		
Екзамен									24	40	
Разом по курсу дисципліни								60	100		

За всі види робіт впродовж семестру (тести, опитування, контрольні роботи, реферати, тощо) аспірант може отримати від 0 до 100 балів.

Аспіранти, що набрали менше 36 балів протягом семестру до сесії не допускаються. До складання екзамену такі аспіранти можуть бути допущені тільки після того, як наберуть необхідну кількість балів.

Творча робота здобувача оцінюється кафедрою менеджменту та маркетингу. Вона включає:

- участь в науково-дослідній роботі – до 10 балів;
- виступи в наукових гуртках і конференціях – до 10 балів;
- участь у внутрівузівських олімпіадах до 10 балів;
- участь в всеукраїнських олімпіадах – до 15 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики відмінно	для заліку
90 - 100	A	добре	зараховано
82 - 89	B		
75 - 81	C		
64 - 74	D		
60 - 63	E		
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЗАКОНОДАВЧО-НОРМАТИВНИХ АКТІВ

Основна:

1. Господарський кодекс України // ВВР України. – 2003. – № 18-22.
2. Цивільний кодекс України: Чинне законодавство зі змін. та доповн. на 1 березня 2005 р.
3. Бізнес-менеджмент: Навч. посіб. / Л. І. Федулова, В. Г. Федоренко та ін.; За заг. ред. Л. І. Федулової. – К.: МАУП, 2007. – 632 с.
4. Завадський Й.С. Менеджмент: Management: У 3 т. – 3-тє вид., доп. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2001.
5. Менеджмент: Навч. посіб. / За ред. Г.В. Щокіна, М.Ф. Головатого, О.В. Антонюка, В.П. Сладкевича. – К.: МАУП, 2007. – 816 с.
6. Сладкевич В.П., Чернявський А.Д. Сучасний менеджмент організацій: Навч. посіб. – К.: МАУП, 2007. – 488 с.

Додаткова:

7. Бізнес-менеджмент: Навч. посіб. /Л.І. Федулова, В.Г. Федоренко, В.Ф. Гриньов та ін.; За ред. Л.І. Федулової. – К.: Наук. світ, 2002.
8. Бланк И.А. Финансовый менеджмент: Учеб. курс. – К., 2001.
9. Менеджмент в організації: Навч. посіб. – К.: Кондор, 2002.
10. Войчак А.В. Маркетинг: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. – К.: Вид-во КНЕУ, 1999.
11. Крушельницька О.В., Мельничук Д.П. Управління персоналом: Навч. посіб. – К.: Кондор, 2003.

12. Курочкин А.С. Операционный менеджмент: Учеб. пособие. – К.: МАУП, 2000.
13. Лиходій В.Г. Маркетинг: Навч.-практ. посіб. – К.: Вид-во НАУ, 1998.
14. Оберемчук В.Ф. Стратегія підприємства: Короткий курс лекцій. – К.: МАУП, 2000.
15. Осовська Г.В. Комунікації в менеджменті: Курс лекцій. – К.: Кондор, 2003.
16. Пересада А.А. Інвестиційні процеси в Україні. – К.: Лібра, 1998.
17. Портер М. Стратегія конкуренції: Пер. с англ. – К.: Основи, 1997.
18. Примак Т.О. Маркетинг: Навч. посіб. – К.: МАУП, 2001.
19. Примак Т.А. Планирование деятельности предприятий: Конспект лекций. – К.: МАУП, 1998.
20. Сладкевич В.П. Мотивационный менеджмент: Курс лекций. – К.: МАУП, 2001.
21. Сладкевич В.П., Чернявский А.Д. Современный менеджмент (в схемах): Опорный конспект лекций. – 3-е изд., стереотип. – К.: МАУП, 2003.
22. Теория и практика управления персоналом: Учеб.-метод пособие / Авт.-сост. Г.В. Щёкин. – К.: МАУП, 1998.
23. Федоренко В.Г., Бондаренко Е.В. Будівництво та інвестиції в Україні. – К.: Знання, 1998.
24. Федоренко В.Г. Інвестиційний менеджмент: Навч. посіб. – К.: МАУП, 1999.
25. Федоренко В.Г. Инвестознаводство: Підручник. – 2-ге вид., переробл. – К.: МАУП, 2001.
26. Чернявский А.Д. Антикризисное управление: Учеб. пособие. – К.: МАУП, 2000.
27. Чернявский А.Д. Организация управления. – К.: МАУП, 1998.
28. Шершньова З. Є., Оборська С. В. Стратегічне управління: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 1999.
29. Щёкин Г.В. Теория кадровой политики: Монография. – К.: МАУП, 1997.
30. Щёкин Г.В. Основа кадрового менеджмента: Учебник. – К.: МАУП, 1999.
31. Щёкин Г.В. Как эффективно управлять людьми: психология кадрового менеджмента: Науч.-практ. пособие. – К.: МАУП, 1999.
32. Щукін Б.М. Інвестиційна діяльність. – К.: МАУП, 1998.

Інформаційні ресурси:

33. Верховна Рада України: офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/>
34. Головне управління статистики в Миколаївській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mk.ukrstat.gov.ua/>
35. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>

36. Міністерство аграрної політики та продовольства України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://minagro.gov.ua/>

37. Міністерство економічного розвитку і торгівлі [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua/>

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Для проведення практичних занять розроблені методичні рекомендації, в яких виділена частина, яка повинна бути опрацьована в аудиторіях, а також для самостійної роботи. Розроблені тести для поточного контролю знань, із застосуванням комп'ютерної техніки.

Викладач,
д-р екон. наук, професор

В.В. Ключан

ДОДАТОК А
Список ключових слів англійською мовою до робочої програми з
навчальної дисципліни «Менеджмент підприємства»

Змістовний модуль		Теми		Ключові слова	
№	назва	№	назва	англійська	українська
1	Підприємство як об'єкт управління	1.	Підприємство як об'єкт управління	1. Organization 2. Enterprise 3. Classification of organizations 4. Stages of development of organizations 5. Types of enterprises	1. Організація 2. Підприємство 3. Класифікація організацій 4. Етапи розвитку організацій 5. Види підприємств
		2.	Особливості організацій виробничої та невиробничої сфери	1. Agriculture 2. Production sphere 3. Non-productive sphere 4. Industrial infrastructure 5. Social infrastructure	1. Сільське господарство 2. Виробнича сфера 3. Невиробнича сфера 4. Виробнича інфраструктура 5. Соціальна інфраструктура
		3.	Організаційні форми підприємств у структурі економіки	1. Form 2. Management 3. Organizational form of enterprise management 4. Organizational design 5. Production structure 6. Management structure	1. Форма 2. Управління 3. Організаційна форма управління підприємством 4. Організаційне проектування 5. Виробнича структура 6. Структура управління
		4.	Структура управління підприємством. Процес і методи управління підприємством	1. The general structure of the enterprise 2. Organizational structure of management 3. Production structure 4. Industrial infrastructure 5. Elements	1. Загальна структура підприємства 2. Організаційна структура управління 3. Виробнича структура 4. Виробнича інфраструктура 5. Елементи
2	Основні види менеджменту в системі управління підприємством	5.	Стратегічний менеджмент у системі управління підприємством	1. Strategy 2. Strategic management 3. Competitive advantages 4. Types of strategies 5. Strategic Goals	1. Стратегія 2. Стратегічний менеджмент 3. Конкурентні переваги 4. Типи стратегій 5. Стратегічні цілі
		6.	Маркетинг-менеджмент у системі управління підприємством	1. Marketing 2. Marketing Concepts 3. Marketing activity 4. Market segmentation 5. Marketing control	1. Маркетинг 2. Концепції маркетингу 3. Маркетингова діяльність 4. Сегментація ринку 5. Маркетинговий контроль

		7.	Інноваційний менеджмент у системі управління підприємством	<ol style="list-style-type: none"> 1. Innovations 2. Classification of innovations 3. Innovative management 4. Innovative technologies 5. Efficiency 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Інновації 2. Класифікація інновацій 3. Інноваційний менеджмент 4. Інноваційні технології 5. Ефективність
		8.	Кадровий менеджмент у системі управління підприємством	<ol style="list-style-type: none"> 1. Shots 2. Personnel policy 3. Human Resources Management System 4. Staff 5. Management of personnel behavior 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кадри 2. Кадрова політика 3. Система управління персоналом 4. Персонал 5. Управління поведінкою персоналу
		9.	Фінансовий менеджмент у системі управління підприємством	<ol style="list-style-type: none"> 1. Financial management 2. Financial analysis 3. Planning 4. Control 5. Capital management 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Фінансовий менеджмент 2. Фінансовий аналіз 3. Планування 4. Контроль 5. Управління капіталом
		10.	Операційний менеджмент у системі управління підприємством	<ol style="list-style-type: none"> 1. Operating system 2. Operational management 3. Management of material resources 4. Management of operational infrastructure 5. Operational production planning 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Операційна система 2. Операційний менеджмент 3. Управління матеріальними ресурсами 4. Управління операційною інфраструктурою 5. Оперативно-виробниче планування
		11.	Сутність і завдання екологічного менеджменту	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ecological management 2. Principles of environmental management 3. System components 4. Directions of implementation 5. Stages of implementation 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Екологічний менеджмент 2. Принципи екологічного менеджменту 3. Складові системи 4. Напрями впровадження 5. Етапи реалізації
		12.	Системи інформаційного забезпечення менеджменту організації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Management 2. Information 3. Information provision 4. Integrated systems 5. Information management 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Менеджмент 2. Інформація 3. Інформаційне забезпечення 4. Інтегровані системи 5. Інформаційний менеджмент
		13.	Організаційна ефективність – способи та критерії визначення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizational efficiency 2. Types of efficiency 3. Criteria for organizational effectiveness 4. The system of criteria 5. Efficiency of the management system 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Організаційна ефективність 2. Види ефективності 3. Критерії організаційної ефективності 4. Система критеріїв 5. Ефективність системи менеджменту
		14.	Результативність та ефективність системи менеджменту	<ol style="list-style-type: none"> 1. Result 2. Effectiveness 3. Results management system 4. Manage the results 5. Organizational system 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Результат 2. Результативність 3. Система управління результатами 4. Управління результатами 5. Організаційна система